

AKADEMIE TŘETÍHO VĚKU – A3V VISK Čáslav

Vzdělávací institut Středočeského kraje ve spolupráci s Městským muzeem a knihovnou Čáslav otevírá pro rok 2025 – podzimní semestr – Akademie třetího věku -studium pro seniory a ostatní zájemce

„Z historie českého filmu a televize I.“

JEDNOSEMESTRÁLNÍ STUDIUM BEZ ZÁVĚREČNÝCH ZKOUŠEK – URČENO: pro seniory a další zájemce.

- Termíny konání: 25.9., 9.10., 20.11., 11.12., 15.1.2026
- Cena: 1000 Kč /semestr/, posluchač platí 800 Kč (zbytek uhrazen z příspěvku města Čáslav)

Přednášky zajišťuje středisko Vzdělávacího institutu Středočeského kraje s podporou města Čáslav.

**Místo konání: přednáškový sál Městské knihovny
Kostelní nám. 197, Čáslav**

Lektor: Mgr. Milan Klíma

1. 25.9.2025 Divadlo Járy Cimrmana – Smoljak, Svěrák a Cimrman

„Největším českým dramatikem, básníkem, hudebníkem, učitelem, cestovatelem, filozofem, vynálezcem, kriminalistou, sportovcem a průkopníkem slepých uliček byl Jára da Cimrman. Můžeme o tom vést spory, můžeme s tím nesouhlasit, ale to je asi tak všechno, co se s tím dá dělat.“

Od výbuchu truhly s pozůstalostí tohoto národem zvoleného největšího Čecha uplynulo již 57 let. A i když vídeňský profesor (pozor pouze středoškolský, v podstatě učitel) Fiedler tvrdil, že z hlediska dramatického nemá Cimrman světu co nabídnout, tak se dnes stále ještě hraje ve světě 15 mistrových her, shodou okolností všechny na prknech útulného žižkovského divadla. Naše přednáška bude nejenom o hrách, ale také o jejich autorech. Pobavíme se laskavě humornou poetikou divadla a zavítáme i do temnějších okamžiků jeho historie, do donkichotských zápasů s komunistickou censurou ilustrovanou například ve filmu Nejistá sezona. Nahlédneme o do mistrova díla filmového ve snímcích Járy Cimrman ležící, spící a Rozpuštěný a vypuštěný.

2. 9.10.2025 Miloš Forman – Cesta za svobodou

„Ti, kteří chtějí své diváky a čtenáře pobavit pravdou to mají zatraceně těžké, ale jde to. Na pravdě se dá vydělat, nejen nesmrtelnost, ale i peníze a to je velice důležité, protože o skutečné svobodě se dá mluvit jedině tam, kde se dá vydělat i na pravdě.“

Začneme ve třicátých letech v režisérově rodišti, malém středočeském městečku Čáslav. Projdeme jeho těžkým dětstvím a bujarým mládím až do šedesátých let – období české nové vlny – s filmy Černý Petr, Lásky jedné plavovlásky, Hoří, má panenko. Po roce 1968 s ním prožijeme emigraci a těžké začátky v USA (Taking Off) až se dostaneme k 70. a 80. létům a jeho nejslavnějším filmům (Přelet nad kukaččím hnízdem a Amadeus) a i k pozdějšímu dílu (Valmont, Lid vs. Larry Flynt, Muž na Měsíci, Goyovy přízraky). Uvidíme ukázky z několika dokumentů o něm (Miloš Forman: Co mě nezabije, Forman vs. Forman), uslyšíme o něm mluvit členy jeho rodiny (syny Petra a Matěje, obě manželky, jeho neter s rodinou). Zamyslíme se nad hlavními opakujícími se tématy jeho díla – jedinec vs. společnost, průměrnost vs. genialita, pravda a cena za ní, svoboda a cesta k ní.

3. 20.11.2025 Československá nová vlna – filmový zázrak let šedesátých

„Zajímavý? Vole? Tak pro tebe to je zajímavý. Víš ty vůbec co povídáš, víš ty vůbec co to je? To je...“

Společenské tání v letech šedesátých spolu s nástupem celé řady mladých režisérů jako Miloše Formana, Věry Chytilové, Ivana Passera, Jaroslava Papouška, Pavla Juráčka, Jana Němce, Jiřího Menzela, Juraje Herze, Juraje Jakubiska a dalších přineslo české kinematografii něco, co nezažila předtím ani potom. Společensky kritické a formálně originální filmy mnoha různých podob a žánrů, např. Slnko v síti, Démanty noci, Intimní osvětlení, Perličky na dně, Ostře sledované vlaky, Sedmikrásky, Spalovač mrtvol, Hoří, má panenko, Ecce homo Homolka, Skřivánci na niti, Valérie a týden divů a mnohé další. Proletíme přes celou řadu filmových ukázek. Budeme se smát i bát, ale hlavně se budeme divit, jak vysoká koncentrace filmové kvality se urodila v českém

umění, než přijely tanky.

4. 11.12.2025 Normalizace očima po roce 1989 – Barevně o šedivém marasmu

„Ty šeptáš. Já nešeptám. Šeptáš. Tak šeptám, no“

„Náš krásnýj. Prosimtě, co je na tom krásnýho, dyk je to červený jak trenýrky. Byly doby, kdy jsme ho tam dávali z vděčnosti, ale to bylo předtím, než jsme poznali jaký jste prevítí vy Rusové. Kam šlápnete, vodsud' už se nehnete. Ale to není tvůj případ. Tobě sbalím čemodan a pudeš k hrobníkovi.“

„Třesu šéfe. Třesu.“

Možnost reflektovat nesvobodné období normalizace svobodně začali využívat filmoví a televizní tvůrci hned během 90. let, např. ve filmech Báječná léta pod psa, Kolja nebo Pupendo, a dodnes v tom pokračují Občanský průkaz, Vyprávěj, Bez vědomí nebo několika Českými lvy oceňovaná kronika vývoje normalizované televize a těch nejhorších českých vlastností – lokajství, podlézavosti a práskačství – televizní seriál Volha. Srovnáme mezi sebou celou řadu děl a tvůrců a budeme přemýšlet i o rozdílech v zobrazování a vnímání stejného období normalizace před rokem 1989 a po něm.

5. 15.1.2026 Jan Svěrák – Od Ropáků po Betlémské světlo

„Všechno je jen slovo a myšlenka. Jak jste na tom? Únava, co? Hlavu vzhůru. Žít se musí!“

Syn slavného Svěráka. Vystudoval dokumentaristiku na FAMU. Získal studentského Oscara za dokument Ropáci, ale pak už se věnoval téměř výhradně hranému filmu, vyjma osobního dokumentu Tatínek. Obecná škola, Akumulátor 1, Jízda, oscarový Kolja, Tmavomodrý svět, Vratné lahve, Kuky se vrací, Tři bratři, Po strništi bos, Betlémské světlo. Seznámíme se s celou filmografií hravého režiséra Jana Svěráka, přes různé žánry vzpomínkové filmy na dětství jeho tatínka, válečné drama, akční parodii, pohádku, dětský film, komedii o stáří, či o stáří spisovatele. Přečteme si i ukázky z autorových knih Bohéma a Světakrásy, nebo si povíme o divadelním muzikálu Branický zázrak.

Mgr. Milan Klíma (* 22.2. 1985 v Čáslavi)

Profesí filmový dokumentarista, zabývající se produkcí, natáčením, střihem a režii reportáží, propagačních filmů a filmových dokumentů. Po absolvování osmiletého gymnázia v Čáslavi vystudoval magisterský dvojobor Anglická filologie a Filmová věda na Filozofické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci. Historie českého filmu a televize je jeho dlouholetým zájmem z hlediska prolínání a vzájemného vlivu politiky a kultury, z hlediska síly a schopnosti médií ovlivňovat národ i z hlediska relaxace a odpočinku nad humorem i příběhy lidí. Autor se v posledních letech také věnuje dokumentární trilogii a celovečernímu filmu

Operace Ontero, který má sloužit jako výukový projekt pro 2. stupeň základních škol v oblasti výuky dějin 20. století.

Rozsah studia: 20 hodin/semestr. Účastníci absolvují 5 přednášek v rozsahu 4 vyučovacích hodin, od 9:00 do 12:15 hod.

Poplatek: 1000 Kč za jeden semestr (posluchač platí pouze 800,-)

Místo konání: přednáškový sál Městské knihovny, Kostelní nám. 197, 286 01 Čáslav

Přihlášky: Přihlášky ke studiu se přijímají do naplnění kapacity studijní skupiny.

Přihlásit se je možné elektronicky: sedlmajerova.knihovna@meucaslav.cz, na tel. č. 327 300 261, nebo osobně v dospělém oddělení knihovny.

